GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 26. Dumineca, 2|14 Apriliu 1878.

Domnulu Tisza si romanii.

Brasiovu, 13 Apriliu 1878.

Cumu se mai schimba timpurile si ómenii cu ele! Pana eri alalta-eri maghiarii erau inimici de mórte ai romaniloru si astadi, candu cetesci articulii diurieloru si asculti vorbirile fruntasiloru loru 'ti se pare, ca tóte neintielegerile sunt uitate, ca ur'a ce domniea intre aceste doue rasse vecine a facutu locu simtiului de amicitia celui mai sinceru si nefaçiaritu. Dicemu, ca se pare numai, ca-ci acést'a schimbare a ideiloru, atitudinea conciliatoria a maghiariloru abia se datéza de cateva septemani, ér' desbinarea intre poporulu maghiaru si romanu esista de veacuri. Este prea mare abisulu, care l'a creatu legea si tristele relatiuni seculare intre cele doue ginti tari dela Dunare si Carpati, decatu cá elu se póta fi acoperitu peste nópte cu-o punte slaba si nestatornica. Spre a astupá acést'a prapasthia trebuie mai multu, trebuiesce unu podu tare de feru legatu cu acele lantiuri, cari singure potu se unésca durabilu poporu cu poporu, lantiurile iubirei si ale increderei.

Dér' se ne bucuramu celu puçinu de semnele bune ce le vedemu, se cautamu a judecá aparitiele miscatei nóstre epoce cu mintea rece si cu devotamentu pentru caus'a cea santa a popóreloru.

Pana acuma s'au esprimatu numai unele diuarie si unii corifei maghiari din opositiunea parlamentaria pentru o aliantia cu romanii, pentru aperarea dreptei cause a Romaniei façia de amenintiarile si incalcarile Russiei, acuma vine si guvernulu si manifesta aceleasi dorintie prin insusi graiulu ministrului-presiedinte Tisza. Acest'a dise cu ocasiunea desbaterei budgetare dela 10 l. c. in adunarea deputatiloru din Budapest'a relativu la romani si la Romani'a:

„De-o parte vedemu si noi, ca nu trebuie se „stamu pe picioru de inimicitia cu romanii si cu „Romani'a, de alta parte vedu si cei din „Romani'a, ca nu au lipsa de a invocá contra „nóstra ajutoriulu unei alte poteri si de a se spri„jini pe acést'a. Nu potu se nu amintescu aci, ca „inainte cu mai multi ani amu disu catra unu de„putatu romanu colegu alu meu: ar' trebui se ne „gandimu la aceea, ca interessele statului romanu „si ungaru sunt identice; ca-ci ambele state au „unulu si acelasiu inimicu: panslavismulu.“

Asia dlu Tisza; totu acelu Tisza, care pe atunci, pe candu adresá aceste cuvinte condeputatului romanu, strigá de pe banc'a opositiunei restindu-se catra unii representanti ai poporului romanu, cari se plangeau de asuprire din partea maghiariloru: „Déca nu ve place aci la noi, duceti-ve la Bucuresci, drumulu ve este deschisu!“ D-s'a pretindea pe atunci, cá romanii din Transilvani'a si Ungari'a se se supuna neconditiunatu dictatului maghiariloru, se nu cuteze a mai avé si densii gravamine si dorintie nationale. De atunci pana acuma dlu Tisza a facutu multe esperiintie. Se'si fi schimbatu elu óre parerea in momentele critice de façia?

Strainulu, care nu cunósce tristele relatiuni nationale din patri'a nóstra, ar' fi sedusu se créda acést'a, noi nu potemu primi cuvintele ministrului-presiedinte decatu numai cu mare recéla, c'unu simtiu de neincredere justificatu de secoli prin atitudinea poporului maghiaru façia de romanii din Transilvani'a si Ungari'a.

Dlu Tisza a mai adausu la cele de susu si cuvintele, „ca fiacare natiune se póte convinge, ca déca voiesce se traiésca cu maghiarii in amicitia isi póte conservá individualitatea ce-o are dela Ddieu.“ Grave si neasteptate cuvinte aceste! Se fia abdisu óre dlu Tisza deodata la tendintiele de maghiarisare? Nu credemu. De ceea ce ne tememu inse si ceea-ce póte fi mai intristatoriu in impregiurarile actuale e, ca dlu Tisza póte nici nu s'a ganditu la romanii din Transilvani'a si Ungari'a, candu a respicatu acele cuvinte. Elu trece cu vederea, cá si toti connatiunalii sei gravaminele poporului romanu de sub corón'a santului Stefanu si peste capetele acestor'a intinde man'a de infratire romaniloru din Romani'a. Este bine a ignorá dreptele cerintie ale romaniloru de dincóce intr'unu momentu, candu Ungari'a voiesce se lege aliantia perpetua cu Romani'a?

Lasamu, cá la acést'a intrebare se respunda insisi romanii din Romani'a. Eata ce scriu confratii nostri dela „Telegraphulu“ din Bucuresci cu privire la discursulu dlui Tisza:

„Noi salutamu acést'a recunóscere a unguriloru, unde se afla interessulu loru. Dér' óre este destulu numai atatu? Este destulu a se face o declaratiune de identitate de interesse, fora a se face si o declaratiune, care se satisfaca pe fratii nostrii de peste Carpati?

„Unu omu se gandesce la elu, dér' se gandesce si la fratele seu. Noi nu ceremu anecsarea nici unei provincii de dincolo de Carpati, inse voimu, cá celu d'unu sange si d'unu nume cu noi se inceteze de a suferi, se se bucure si el de drepturi, pe cari secolulu alu XIX-lea le da popóreloru. Cumu ar' voi ungurii se cautamu a aperá impreuna reciprocu interessele nóstre, candu in interessele loru se vede si ide'a de a maghiarisá unu poporu, luandu'i libertatea si oprindu'lu de a vorbi si cugetá in limb'a parintiloru sei?

„Credemu, ca d. Tisza, candu a facutu acea declaratiune in camer'a din Pest'a, a avutu in vedere aceste consideratiuni. Domni'a s'a, cá omu inteliginte si cá cea mai inalta espressiune a poporului unguru, trebuie se véda, ca interessulu Ungariei nu sta numai in a se aliá cu noi spre a luptá in comunu contra unui inimicu, ci mai sta si in schimbarea atitudinei contr'a popóreloru, cari sunt aternate de regatulu ungaru.

„Déca asia intielege primulu-ministru ungurescu „interessele identice“, pentru cari trebuie se luptamu impreuna, nu potemu decatu se fimu satisfacuti. Pe calea, care a urmatu inse pana acumu Ungari'a façia cu romanii, nu póte fi nici o intielegere possibila.“

Not'a lui Salisbury si respunsulu lui Gorciacoff.

Scimu, ca Angli'a a cerutu, cá intregulu tractatu dela San-Stefano se fia supusu esaminarii si decisiunei congressului mariloru poteri, scimu mai departe, ca Russi'a a refusatu a satisface acestei cereri, din care Angli'a a facutu unu casus belli. Marchisulu Salisbury, care fù numitu ministru de esterne in loculu moderatului lord Derby, a adresatu indata ce a venitu la ministeriu o nota circulara catra toti representantii Angliei in strainatate, in care espune pe largu motivele, cari au indemnatu guvernulu reginei Victori'a a formulá acea cerere façia de Russi'a. Not'a acést'a, care dupa opiniunea generala inauguréza resbelulu, contiene tóte punctele neintielegeriloru intre Angli'a si Russi'a. Vomu atinge aci spre informatiune cele mai principale.

Manecandu din principiulu de capetenia alu dreptului gintiloru, „ca nici o potere nu se póte desface de indatoririle unui tractatu, nici nu-i póte modificá stipulatiunile, decatu numai cu consimtiementulu poteriloru contractante si numai in urm'a unei intielegeri de buna voia“, care principiu s'a fostu recunoscutu de catra tóte poterile, prin urmare si de catra Russi'a la conferinti'a din Londr'a in anulu 1871, sustiene marchisulu Salisbury in not'a s'a, ca guvernulu russescu a violatu acestu principiu, prin tractatulu dela San-Stefano, prin care restórna singuru tractatulu dela Paris. Stipulatiunile tractatului russo-turcescu, care atingu interesse europene si anglese, numai atunci le recunósce Angli'a de valide, déca voru fi supuse la unu esamenu in tóta form'a intre partile contractante ale tractatului de Paris. Salisbury enumerandu apoi acele puncte ale tractatului, cari violéza interessele europene si anglese, dice relativu la articulele, prin cari se creaza noulu statu bulgarescu: „Unu statu nou slavu poternicu se va constitui sub auspiciele si controlulu Russiei; statulu acest'a nou va posede si tiermurile marei Negre si ale marei Egee, porturi considerabile, cari voru face predomnitória influinti'a Russiei asupra relatiuniloru politice si comerciale din aceste mari. Determinatiunile, in poterea carora noulu statu bulgaru va fi sub domnirea unui principe, pe care in fapta 'lu va alege Russi'a, administratiunea Bulgariei, care va fi organisata de unu comisariu russu, constituirea ei interna, care se va esecutá sub ochii unei armate russesci, tóte aceste arata indestulu, din care sistemu politicu va face parte de aci incolo Bulgari'a.“ Dupa ce a demonstratu astfeliu, ca Russi'a voiesce se remana singura stapana pe Bulgari'a, marchisulu de Salisbury arata, ca Angli'a mai antaiu nu póte suferi, cá Russi'a se domnésca prin retrocessiunea silita a Basarabiei, prin intinderea Bulgariei pana la tiermulu marei Negre si prin dobandirea Batumului, in totu giurulu marei Negre; ca se opune la acuisitiunea fortaretieloru din Armeni'a, cari facu dependentu dela Russi'a comerciulu europeanu cu Persi'a, prin Trapezuntu; apoi ca nu consimte la despagubirea de resbelu estravaganta ce-o cere Russi'a si la modulu cumu s'a regulatu plat'a. Salisbury constata, ca marea problema e asigurarea pacii si a libertatii popóreloru de pe peninsul'a balcanica si dice, ca mediloculu celu mai siguru spre ajungerea acestui scopu este o esaminare fundamentala a interesseloru generale, cari sunt amenintiate prin tractatulu dela San-Stefano. Guvernulu anglesu ar' fi intratu bucurosu intr'unu congressu, unde stipulatiunile in cestiune ar' fi potutu se fia esaminate cá unu intregu, dér' la unu congressu, ale carui deliberari ar' fi marginite prin reserve cá cele puse de Gorciacoff, nu póte luá parte.

La not'a circulara a marchisului of Salisbury a respunsu principele Gorciacoff earasi printr'o nota, in care dice, ca nu e adeveratu, ca tractatulu dela San-Stefano ar' fi creatu unu statu slavu poternicu sub control'a Russiei. Stipulatiunile relative la Bulgari'a desvólta numai principiulu adoptatu la conferenti'a din Constantinopolu. Faptulu chiaru, ca tractatulu este unu tractatu preliminariu, arata, ca Russi'a nu prejudeca esecutarii sale definitive si ca va dá locu unei intielegeri asupra schimbariloru neaparatu de lipsa. Bulgari'a va fi totu atatu de puçinu sub control'a russésca cá si Romani'a. Russi'a a stabilitu durat'a ocupatiunei pe doui ani, deórece, déca durat'a ar' fi nedeterminata, s'ar' fi nascutu prepusulu, ca Russi'a voiesce se anecteze Bulgari'a. Russi'a e gat'a a scurtá durat'a ocupatiunei. Fruntariele Bulgariei s'au stabilitu numai in termini generali. Conferinti'a din Constantinopolu a desemnatu insasi porturile la marea négra si egeica, cari voru servi numai desvoltarii comerciului, de care va profitá mai multu Angli'a cu poterile marei mediterane. La alegerea unui guvernoru in Bulgari'a e de lipsa consimtiementulu Europei si a Pórtei.

Russi'a nici gandu nu are a face, cá Bulgari'a se intre in sistemulu seu politicu. Principele Gorciacoff se mira, ca Angli'a se impotrivesce la stipulatiunile, cari se referu la Thessali'a si Epiru. Déca Russi'a n'ar' fi stipulatu nimicu in favorulu acestoru provincie, Russi'a ar' fi fostu acusata, ca jertfesce pe greci slavismului. Déca inse ar' fi cerutu pentru ei totu aceeasi autonomia, cá pentru bulgari ar' fi fostu acusata, ca voiesce se distruga Turci'a. E esageratu de a cugetá, ca retrocederea Basarabiei, intinderea Bulgariei pana la marea négra si luarea Batumului ar' face, cá vointi'a Russiei se fia precumpanitória

in tóte vecinatatile marei Negre. E cu potintia, ca Angli'a va preferá se véda in manile Turciei fortaretiele dobandite in Armeni'a, cari au numai o valóre defensiva; totu din motivele aceste voiesce inse se le poséda Russi'a pentru siguranti'a s'a propria. Déca Angli'a a voitu se impedece ori-ce cedere de teritoriu de catra Turci'a, atunci trebuiá numai se se unésca cu Russi'a.

Principele Gorciacoff constata cu multiamire, ca marchisulu de Salisbury esprime dorinti'a de a vedé asigurata buna starea poporatiuniloru chrestine din Orientu. Situatiunea se resuma in faptulu, ca de 22 ani tractatele au fostu calcate succesivu de Turci'a, de Principatele-unite, de Franci'a si de conferinti'a dela Constantinopolu. Marchisulu de Salisbury recunósce insusi trebuinti'a de a face mari schimbari. Principele Gorciacoff doresce se scie cumu intielege marchisulu de Salisbury a impaciuí tractatulu dela San-Stefano cu drepturile Angliei si ale poteriloru europene precumu si cu buna starea poporatiuniloru chrestine din Orientu. Doresce asemenea se scie, cumu crede marchisulu de Salisbury a poté ajunge acestu scopu, fora tractatulu dela San-Stefano si tienendu in séma drepturile ce-i dau Russiei sacrificiele ce a facutu? Acestea sunt intrebari, inchiaie respunsulu principelui Gorciacoff, la cari circulari'a marchisului de Salisbury nu da nici unu respunsu.

Din parlamentulu romanu.

In siedinti'a de Mercuri 29 Martiu st. v. a Senatului a interpelatu d. B. Boerescu pe guvernu in privinti'a missiunei dlui Bratianu, a scopului calatoriei sale. „In starea, in care ne aflamu — dise d. Boerescu, — o reesita atèrna multu si dela tactulu ce vomu sci se intrebuintiamu. Politic'a nóstra trebuie se fia politica traditiunala; neutralitatea ne este impusa, ea nu esclude aperarea, candu celu neutru va fi atacatu." Interessele tierei sunt in jocu si se teme, cá nu cumva guvernulu se ié nescai angagiamente fora autorisarea prealabila a representatiunei natiunale.

D. M. Cogalniceanu apeléza la patriotismulu d. Boerescu, cá se intieléga — si crede, cá si intielesu — catu sunt de grave impregiurarile: „Credu, dise, ca peste 3—4 dile d. Bratianu se va intórce si atunci va dá esplicatiuni. Missiunea dsale inse n'are altu scopu decatu aperarea intereseloru tierei asia pe cumu le intielege tiér'a intréga, insasi opositiunea si guvernulu. In ce privesce definitiunea neutralitatii suntemu de acordu cu d. Boerescu. Nu intra in cugetulu nostru de a adoptá o politica agressiva. Avemu destula munca pentru a ne aperá si nu mai póte fi vorb'a se atacamu. Guvernulu nu se va presentá inaintea D-Vóstra cu angagiamente, nici cu fapte implinite, ci va cautá se apere drepturile tierei esprimate prin motiunile votate de representantii ei.

D. Dim. Sturdza e ingrijitu ca presiedintele consiliului nu se afla in tiéra, ca situatiunea e lipsita de capulu cabinetului. „Ameniutiarile cancelariului Gorciacoff, ca Russi'a va ocupá Romani'a si va desarmá armat'a a inceputu se capete o fiintia reala. Nu e unu secretu pentru nimeni, ca divisiunea 11 russésca a trecutu din Bulgari'a la noi, s'a asiediatu pe Néjlovu, unde a ocupatu positiuni strategice. Si nu numai a 11 divisiune, ci si alte corpuri russesci au trecutu in Moldov'a, unde mi se parte ca este si a lui Zimmermann. Façia cu acést'a situatiune nu ni se póte dice: „Asteptati, mai inghititi-ve ingrigirea. Indrasnescu a dice, ca, ori-catu de importanta ar' fi missiunea dlui primu-ministru in strainatate, mai importanta e missiunea s'a in tiéra, ca-ci a stá in inertia, candu altii mergu inainte, ar' fi o neertata gresiéla. Si, candu guvernulu se va gandi se iè mesuri de aperare, se nu fia prea tardiu. N'are increderea, ca ministrulu de esterne face destulu spre aperarea drepturiloru tierii. Vede, ca totulu se amana pana la venirea primului ministru si pana atunci drepturile tierii sunt incalcate de facto, ca-ci, candu trupele russesci trecu din Bulgari'a si se asiédia in Romani'a, acést'a e cea mai mare incalcare. „Aceste incalcari, dice d. Sturdza, trebuie puse inse la lumina si se nu tacemu, ca-ci de vomu tacé, se va poté dice, c'amu consimtitu. Si, déca e vorb'a de o actiune, credu, ca ea se póte face si fora presinti'a capului cabinetului. Credu ca sciti, ca Russi'a voiesce a inchiaiá cu noi o conventiune, prin care se recunóscemu art. 8 dela San-Stefano, adeca sfasiarea tuturoru drepturiloru nóstre. Dupa ce pana acuma Russi'a ne-a nesocotitu, acuma voiesce a ne umili si a ne pune sub protectiunea s'a esclusiva. Eu inse in loculu suzeranitatii Turciei, care erá numai illusoria, nu potu primi suzeranitatea Russiei, care ar' fi reala si esclusiva.

D. ministru de esterne dice, ca a respunsu pe catu 'i erá cu potintia, la interpelarea dlui Boerescu. D. Sturdza vine inse si redica o noua ordine de idei. Façia cu aceste declara ministrulu, ca ori-catu de grave ar' fi acusarile dlui Sturdza, guvernulu nu se crede in dreptu a-i respunde. D. M. Costache dice, ca cestiunea remane pendenta si Senatulu 'si reserva ori-ce drepturi pana la intórcerea dlui primu-ministru. Cu acést'a se inchiaie incidentele.

Protestulu guvernului romanu contra tractatului dela San-Stefano.

„Domnule agentu! Din óre-cari informari, primite la departementulu meu dela deosebitele agentii diplomatice romane din strainatate, resulta, ca poterile in generalu si cabinetulu din . . . . . in specialu sunt insufletite de cele mai binevoitórie intentiuni façia cu tiér'a nóstra. Dér' in acelasiu timpu, catu privesce admiterea Romaniei la vr'unu congressu viitoriu, s'au facutu reserve pe temeiulu acest'a, ca independenti'a nóstra n'a fostu inca formalu recunoscuta de catra Europ'a, si ca primirea nóstra la congressu ar' constitui o derogare la usurile ce sunt in vigóre.

Guvernulu romanu, fericitu de asigurarile de simpathia ce a dobanditu, se grabesce se arate prin mediulocirea d-vóstre cabinetului din . . . . . simtiementele sale de viua recunoscintia. Totu deodata façia cu pacea semnata la San-Stefano se crede datoriu mai multu cá totudéun'a a starui asupr'a cereriloru sale din urma si a invocá dreptulu seu de a fi personalu consultatu si ascultatu in nesce conferintie, unde se voru desbate interessele sale cele mai pretióse. De buna sema, ca nu speramu a figurá in congressu pe aceeasi linia cu poterile semnatarie ale tractatului din Parisu si nici ca pretindemu a discutá cestiunile generale, asupr'a caror'a s'ar' indrepta ale loru deliberari. Singur'a nóstra ambitiune se marginesce a ne infaçisiá inaintea Areopagului europeanu, spre a alcatui noi insine tabloulu consciintiosu alu drepturiloru si interesseloru nóstre.

Cererea nóstra se intemeiéza in teoria si in practica: in teoria, pentru-ca independinti'a nóstra, tagaduita prin combinatiuni artificiale si prin indoieli nenorocite, in veci n'a fostu instrainata si nici ca a incetatu vre-odata de a ecsistá; in practica, fiindu-ca multe din cestiunile redicate prin tractatulu dela San-Stefano, ne privescu de-a dreptulu, si n'ar' poté fi regulate fora cá se fimu pusi in positiune de a ne aperá noi insine caus'a. Actele europene, cari privescu tiér'a nóstra, tóte au sanctionatu vechile capitulatiuni ale Principateloru cu sublim'a Pórta . . . Si aceste capitulatiuni asigura Principateloru o suveranitate, pré adese-ori nerecunoscuta in faptu, le recunósce lamuritu dreptulu de pace si de resbelu si le garantéza facultatea de a incheiá ele insile tractate si cu atatu mai multu de a luá parte la incheiarea tractateloru internationale.

E de ajunsu o rapede aruncatura de ochiu asupr'a trecutului Moldovei si Valachiei, spre a dovedi ecsistenti'a unoru asemenea tractate. Conventiunile de curundu inchiaiate intre deosebitele poteri si guvernulu principariu, séu cari sunt pe cale de negotiari, dovedescu ca Europ'a a parasitu de acumu inainte in privinti'a Romaniei legalitatea-i arbitraria, pentru cá se intre in dreptulu absolutu. Si apoi, Romani'a prin atitudinea in decursulu celoru din urma evenimente, n'a avutu catusi de puçinu cugetulu de a organisá modificari radicale in profitulu seu. Ea a ruptu dintre deos'a si imperiulu otomanu slabele legaturi, mantienute printr'o traditiune, care fusese falsificata in principiu si care, in aplicarea s'a dá nascere la multu regretate deficultati. Admiterea Romaniei ar' fi asiadér' nu o inovatiune mai multu séu mai puçinu sprijinita pe necessitati momentane, ci o intórcere la legitimitatea intemeiata pe adeverulu istoricu si pe fiinti'a insesi a dreptului. Astfeliu dér' obiectiunea dedusa din nerecunóscerea independintiei Romaniei, cade in façi'a unei cercetari nepartinitórie.

Pe lenga aceste ratiuni morale, destulu de doveditórie se adauga si cuvinte politice de o valóre incontestabila. Romani'a a luatu in resbelulu din 1877/8 o parte din cele mai active si din cele mai de cinste; a adusu servicii recunoscute operei militarie, urmarita in comunu. In totu periodulu resbelului s'a recunoscutu tierei in modu notoriu si oficialu rolulu de aliatu si tiér'a n'a crutiatu nimicu pentru a indeplini acestu rolu cu lealitate. Totusi din momentulu, in care se deschise period'a diplomatica, ea a fostu sistematicesce inlaturata. Delegatulu seu a fostu departatu dela conferintiele asupr'a armistitiului; cererile sale nu s'au tienutu in séma la inchiaierea pacii. Dreptu aceea delegatulu romanu tramisu la Adrianopolu erá autorisatu se declare dintru inceputu, ca tiér'a nu se va tiené legata de o punere la cale, din care ar' lipsi conlucrarea si consiemtiementulu ei.

Adi sub impulsulu acelorasi simtieminte de conservare si de demnitate, guvernulu romanu e datoriu se declare, ca pacea din San-Stefano, din care mai multe stipulatiuni atingu drepturile si interessele Romaniei, nu potu se'lu oblige in modu valorosu. Déca ar' fi se se dobandésca dupa acést'a neaternarea natiunei romane, ea nu ar' trebui se-o multiumésca tractatului de San-Stefano, de care a remasu straina, ci individualitatiei si energiei atitudinei sale in timpulu resbelului. Catu pentru recunóscerea acestei independintie, ea ar' dori se se faca prin decisiunile unui congresu, la care s'ar' presentá, si care de siguru nu ar' voi se favoriseze si se intemeieze cá unu principiu de dreptu internationalu escluderea partiloru beligerante dela siedintiele, in cari are se fia statorita in modu definitivu pacea, tient'a cea mai inalta a silintieloru loru. Anumiti articuli stipulati la San-Stefano se reporta la cestiuni, in cari suntemu partasi in modu directu si esentialu. Acestea sunt cestiunile, cari privescu Basarabi'a, statorirea unmai eventuala a unei desdaunari de resbelu ce e datoria Romaniei inalt'a Pórta, stipularea trecerei trupeloru imperiale russe prin teritoriulu romanu. Rigórea drepului cere, cá se fimu ascultati asupra acestoru deosebite punte la inceputulu lucrariloru congressului, ca-ci ele atingu, seu integritatea materiala a teritoriului nostru, séu si integritatea morala a suveranitatei nóstre interne, precumu si starea nóstra economica.

In adeveru, mai trebuiá óre se amintimu, ca de la Nicopoli pana la Vidinu fortaretiele otomane, a caroru derimare o ceruseramu inca dela 22 Iuniu 1877, au fostu ocupate de trupele nóstre, in urm'a invitarii esprese a marelui cuartiaru generalu russu, cá semnu de garantia reala, care ne-ar' permite, la trebuintia, se desbatemu cu Sublim'a Pórta indemnitatea de resbelu detorita Romaniei? Atribuirea acestoru fortaretie Bulgariei, prin pacea dela San-Stefano, suprima realitatea garantiei, si prin acést'a ne destituie dela ori-ce mediulocu de revindicare eficace. Mai trebuie óre se aretamu, ca „strimtorarea situatiunei financiarie a imperiului otomanu" a fostu constatata in modu publicu la articolulu 20 alu tractatului dela San-Stefano, si ca prin acést'a chiaru facultatea reservata pentru Romani'a in termeni atatu de vagi prin articolulu 5 „de a face se valoreze drepturile sale la o indemnitate, care va fi declarata intre ambele parti" este a priori nimicita, de óra-ce ei lipsesce sanctiunea? Trebuie óre se insistamu asupr'a singularitatii de a vedé, ca o intielegere prealabila pentru a reglementá reintorcerea armateloru russe dupa doui ani se fia de prisosu cu Romani'a, si ca acést'a reintorcere se negotiéza cu imperiulu otomanu, pe candu se gasise de trebuintia o conventiune cu Romani'a in form'a solemna pentru a regulá trecerea vremelnica a acelorasiu armate? Trebuie óre se aretamu, ca Romani'a n'a primitu nici odata in suveranitatea ei o lovitura mai cruda de catu acésta servitute impusa chiaru prin tractatulu, in care se vorbesce de independinti'a s'a? — In fine cestiunea Basarabiei nu e esclusivu locala si prin urmare nu e nici susceptibila de arangiari numai bilaterale. Ea este cu deseversire de competinti'a Europei, de óra-ce implica o modificare esentiala a operei europene dela 1856, printr'o inlocuire de dominatiune intr'o regiune, unde intrég'a Europ'a are interesse statornice. Resultatulu de capetenia alu acestei inlocuiri ar' fi, ca s'ar' intinde pana la spatiulu dintre Reni si Ismailu importanti'a ce atarná pana acumu numai de insesi gurile Dunarii.

Afara de acestea, pacea dela San-Stefano alteréza prevederile dela 1856 asupr'a comissiunii permanente a Dunarii: regimulu fissatu prin articolulu 17 din tractatulu dela Paris este resturnatu. Pe de-o parte infiintiarea unui principatu autonomu alu Bulgariei eschide pe Sublim'a Pórta din sinulu comissiunei; pe de alta parte luarea Basarabiei de catra Russi'a, devenita marginasia cu riulu, ar' introduce in acésta comissiune unu factoru nou. Echilibrulu in decisiuni ar' fi compromisu, déca nu distrusu, ca-ci de acum inainte vo-

turile s'ar' imparti astfeliu; unulu pentru Germani'a (representandu Bavari'a si Würtembergulu), — unulu pentru Austro-Ungari'a, — unulu pentru Romani'a, — unulu pentru Russi'a. — unulu pentru Serbi'a, — unulu pentru Bulgari'a. In modulu acest'a preponderanti'a asupra Dunarii de josu ar' apartiené fara indouiela unei grupe de State, pe care impregiurarile le-ar' poté indemná a consultá mai multu afinitatile loru de rasa si grij'a particulara a aliantieloru loru politice, de catu avantagiele comerciale ale Europei si trebuintiele economice de unu caracteru universalu.

Eata dér' si aci unu argumentu, care militéza cu taria in favórea concursului tuturoru interesseloru la discutiunile viitoriului congressu. Insasi echitatea pledéza pentru noi, ca-ci ar' fi arbitrariu, cá caus'a nóstra se fia infacisiata, desbatuta si judecata fara, cá noi se fi fostu citati, ca-ci, deca s'ar' intempla, ca Europ'a se ne inchida intrarea la congressu, se delibereze si se decida despre noi fara noi, ea ar' consumá in privinti'a nóstra escluderea a carei victima suntemu deja prin faptulu tractatului dela San-Stefano si in contra careia guvernulu a creditu, ca trebuie se protesteze.

Acestea sunt domnule . . . pe langa comunicarile mele anterióre, consideratiunile de natura diferita, dér' de o egala soliditate, pe care se intemeiéza cererea nóstra de a ocupá unu locu modestu la congressu, chiaru dela inceputulu conferintieloru. Prin urmare, veti binevoi a atrage specialmente inalt'a atentiune a cabinetului . . . . . . asupr'a puncteloru desvoltate aci si a ve intrepune se dobanditi de la binevoitórele sale dispositiuni faç̧ia cu noi admiterea, in tóte privintiele atatu de legitima, a Romaniei in sinulu viitoriului congressu. Ve autorisezu a citi si a lasá o copie a presintei domnului ministru alu afaceriloru straine alu . . . Binevoiti, domnule, a primi incredintiarea inaltei mele consideratiuni.

Bucuresci, 16 (28) Martiu 1878.

Semnatu: M. Cogalniceanu.

Preliminariele de pace dela St. Stefano.

(Urmare si fine.)

Averile nemiscatóre ale statului séu ale fondatiuniloru de pietate, care apartinu fondatiuniloru situate afara de localitatile mentionate mai susu, trebue se fia vendute in timpulu si cu modulu ce se va stabili d'ua comissiune speciale russo-turca.

Numit'a comissiune va stabili totu d'odata si modulu, cumu guvernulu otomanu va poté se'si iè materialulu de resbelu, munitiunile si provisiunile ce sunt ale Turciei, si care ar' fi gramadite in cetatile, orasiele si localitatile din tienuturile cedate Russiei si acumu inca ocupate de ostirile Russiei.

Art. 22. Preotii, peregrinii si calugarii, cari aru caletori séu ar' petrece in Turci'a din Europ'a séu din Asi'a se bucura de acelesi drepturi si avantagie, cá si preotii natiuniloru straine. Dreptulu de protectiune oficiale e recunoscutu ambasadei si consulateloru imperiale russe, atatu asupra persóneloru amintite catu si asupra posessiuniloru asiedieminteloru religióse, a institutelоru de binefacere atatu din orasiele sante catu si din alte parti.

Calugarii din muntele Athos, cari sunt de origine russa, voru fi mantienuti in drepturile si prerogativele loru de mai inainte si se voru bucura, in acele trei monastiri, care apartienu loru si in dependintiele aceloru monastiri, de aceleasi drepturi si prerogative cá si celelalte asiedieminte religióse si monastiri din muntele Athos.

Art. 23. Tóte tractatele, conventiunile si engagiamintele inchiaiate deja in privinti'a comerciului, a administrarii justitiei si a positiunei supusiloru russi in Turci'a si care prin starea de resbelu au fostu suprimate intre érasi in valóre, afara de acele restrictiuni, care sunt contrarie documentului de faç̧ia.

Ambele guverne reintra reciprocu in tóte indatoririle loru dinainte de resbelu atatu in privinti'a comerciului, catu si in privinti'a altoru relatiuni.

Art. 24. Bosforulu si Dardanelele atatu in timpi de resbelu catu si in timpi de pace, remanu deschise pentru navele tutoru stateloru neutre, care vinu din porturile russesci séu au destinatiune pentru acele porturi. Conformu acestor'a inalt'a Pórta se indatoréza, cá in viitoriu se nu mai faca din fortaretiele Marei-negre séu ale Marei-Egee blocade fictive, care n'ar' corespunde cu spiritulu declaratiunei dela Parisu din 16 Aprile 1856.

Art. 25. Deseversit'a evacuare a Turciei, afara de Bulgari'a, de catra ostirile russe se va efectuá in timpu de trei luni dela definitiv'a incheiere a pacii intre M. S. sultanulu si intre imperatulu Rusieloru.

Pentru inlaturarea perderiloru de timpu, o parte a armatei imperiale póte se se indrepteze spre porturile Marei-negre si Marei-Marmora, si acolo se se imbarce pe vase, care apartienu guvernului Rusieloru séu care voru fi inchiriate pentru acestu scopu.

Evacuarea teritoriului turcu din Asi'a se va seversi in restimpu de siese luni, incependu dela diu'a incheierii definitive a pacii. Ostirile russe se voru imbarcá la Trebizond'a pentru a se intórce prin Caucasu si Crimeea.

Miscarile de evacuare se voru incepe imediatu dupa schimbarea ratificariloru.

Art. 26. Pe catu timpu ostirile russe voru remané in localitatile, care, potrivitu documentului presinte, trebuie a se inapoiá inaltei Porti, administratiunea va remané in starea, in care a fostu la inceputulu ocupatiunii. In timpulu pana la retragerea completa a ostiriloru inalt'a Pórta nu va poté luá parte la administratiune.

Ostirile otomane nu voru poté intrá in localitatile ce trebuie a se inapoiá inaltei Porti, care asemenea nu va poté esercitá nici o autoritate intr'ensele, pana ce comandantii ostiriloru russesci nu voru vesti pe inalt'a Pórta printr'unu oficiariu desemnatu de dens'a spre acestu scopu, pentru desiertarea fiacarei localitati si provincie in parte.

Art. 27. Inalt'a Pórta se indatoréza a nu pedepsi nici intr'unu chipu séu de a permite se fia pedepsiti supusii russi, cari in cursulu resbelului s'ar' fi compromisu prin nescari relatiuni intretienute cu armatele russe. In casulu, candu nescari persóne ar' voi se se retraga impreuna cu familiele loru si se insoç̧iésca armatele russe, ostirile otomane nu se voru impotrivi la plecarea loru.

Art. 28. Imediatu dupa ratificarea preliminariеloru de pace prisonierii de resbelu voru fi reciprocu liberati prin comisari speciali numiti de ambele parti si cari se voru duce pentru acestu scopu la Odes'a si la Sebastopolu. Guvernulu otomanu va plati cheltuielele de intretienere a prisonieriloru inapoiati in optusprediece rate egale si in timpu de siese ani, conformu cu socotelele ce se voru presentá de comisarii susu numiti. Schimbarea prisonieriloru intre guvernulu otomanu si intre guvernulu Romaniei, alu Serbiei si alu Muntenegrului se va face dupa aceleasi base, cu adausu, ca la stabilirea socoteleloru se va tiené séma de numerulu prisonieriloru inapoiati de guvernulu otomanu, care se va scadé din numerulu celoru ce i voru fi inapoiati.

Art. 29. Documentulu de faç̧ia se va ratificá de M. L. imperatulu Russieloru si imperatulu Otomaniloru si ratificarile se voru schimbá in 14 dile, séu déca va fi cu potintia si mai curendu in Petersburg, unde se va ficsá totu de odata loculu si timpulu, candu stipulatiunile documentului presinte voru avé se fia investite cu formele solemne obicinuite pentru asemenea tractate de pace. De altmintrea se intielege de sine, ca inaltele parti contractante se considera formalu obligate din momentulu ratificarei documentului de faç̧ia.

Pentru autenticitatea presentului documentu comisarii respectivi l'au subsemnatu cu numele loru si au pusu pe densulu sigiliele loru.

Facutu la St.-Stefano in 19 Februariu (3 Martiu) o mie optu sute siepteдieci si optu.

Semnatu: Comitele Ignatieff, Nelidow.

Semnatu: Savfetu, Sadullah.

Redut'a Grivitiei si aperatoriulu ei.

Acésta reduta, de sangerósa amintire, a jucatu unu rolu insemnatu in istori'a asediului Plevnei. Numeróse regimente russe si romane au fostu decimate, disputandu Turciloru acestu micu coltiu de pamentu, care de adi inainte va figurá cu onóre in analele militare ale turciloru, supt numele Griviti'a séu Hafus-Bey Tabiassi. Cine este acelu Hafuz-bey, care a datu numele seu acestei redute? — Este unu colonelu turcu, a carui mana amu avutu fericirea s'o stringemu eri.

Hafuz-bey era capitanu in timpulu resbelului Crimeiei. Elu are doui fii; amendoui sunt oficieri: unulu este adjutantu alu Sultanului, celulaltu professore, la scól'a militaria. Hafuz-bey pórta cu usiurintia cei 58 ani ai sei. Este prototipulu soldatului vitézu si modestu. Lui nici nu'i trece prin gandu, ca lumea militara admira pe aperatoriulu redutei Griviti'a. Elu spune cu simplicitate si fara ingamfare cum regimentulu seu, dupa lupte inversiunate si eroice, fu redusu la 300 ómeni, cum elu insusi primi trei rani, intre care un'a la capu. Vitézu si nepartinitoriu elu declara, ca soldatii si oficierii romani s'au purtatu totudeauna cu o minunata vitejia, si ca in mare parte este participarea loru la asediulu dela Plevn'a, care a adusu caderea acestei puternice intariri.

Colonelulu Hafuz-bey, facutu prisonieru de resbelu alu amatei romane, a fostu transferatu la Bucuresci, unde a gasitu o primire din cele mai simpatice din partea guvernului si a poporatiunii. Elu a sositu la Constantinopolu de cateva dile, in virtutea unei permissiuni esceptionale, care i-a fostu acordata de ministerulu de resbelu alu Romaniei. Eca scrisórea ce ministerulu romanu a adresatu in acésta privintia colonelului Hafuz-bey.

Bucuresci 4/16 Febr. 1878

„Domnule colonelu. Amu onóre a ve informá, ca ministrulu de resbelu, luandu in consideratiune dorinti'a ce ati esprimatu, d'a ve duce pentru catuva timpu in tiér'a d-stra, precumu si ingagiamentulu ce ati contractatu pe onóre d'a ve intórce in Bucuresci indata ce veti fi terminatu afacerile d-stra, ve acorda permissiunea d'a ve intórce in tiér'a d-stra si d'a siedé acolo catu timpu veti avea trebuintia. „Ve rogu, dle colonelu, se tineti sém'a, ca nicaiuri nu se acorda asemenea permissiuni prisonieriloru de resbelu si ca, numai avendu in vedere conduit'a d-stra esemplara si intemeiendu-se pe parol'a d-stra, ministrulu resbelului a facutu o esceptiune pentru d-stra.

„Primiti, dle colonelu asigurarea perfectei mele consideratiuni.

Pentru ministrulu resbelului (iscalitu): colonelu Barutzi.

Colonelulu Hafuz-bey a sositu la Constantinopolu pe lini'a Pest'a-Triest. Dupa ce'si terminá afacerile, elu se pregatiá, credintiosu angagiamenteloru sale, de a se reintórce la Bucuresci, candu audi, ca guvernulu principelui Carolu a liberatu pe toti prisonierii turci. Hafuz-bey a adresatu atunci dlui Bratianu, presiedintele ministerului romanu, urmatórea telegrama:

„Amu ajunsu langa famili'a mea. Mi amu regulatu afacerile mele private si ve multiamescu, ca mi-ati permisu a puté face acést'a. Aflu, ca prisonierii de resbelu ai Romaniei se reintorcu la Constantinopolu. Trebuie se me intorcu la Bucuresci séu me dispensati de acésta caletoria? Asteptu ordinele vostre.

„Binevoiti a adresa respunsulu fiiului meu, maiorulu Omer-bey, adjutantu alu Sultanului.

Constantinopolu, 5/27 Martie

(Semnatu) Hafuz.

Cá respunsu, d. Bratianu s'a grabitu a tramite depesi'a cu urmatoriulu testu:

„Esti liberu de ori-ce angagiamentu. N'ai trebuintia se revii. Dumnedieu se'ti dè prosperitate, dtale si familiei dtale.

(Semnatu) Bratianu.

Liberu de engagiamentulu seu, Hafuz-bey isi va reluá servitiulu in armat'a turcésca, si probabilu ca in gard'a imperiala. Comandantulu Grivitiei a avutu onórea de a fi presintatu M. S. Sultanului care a binevoitu a'i conferi medali'a mititaria a Plevnei, si insigniale de comandore alu ordinului imperialu Medjidie.

(La Turquie.)

Diverse.

(Junimea romana din Budapest'a) indata ce aflá demnulu respunsu alu principelui Carolu la brutal'a espectoratiune alui Gorciacoff catra gener. Ghic'a se, adressá cumu ne anuntia „Famili'a“, la Bucuresci cu urmatórea felicitare. „Domnului ministru Cogalniceanu, Bucuresci. — „Sub „impressiunea viuei bucurii pentru respunsulu ce „Mari'a S'a Domnitoriulu a datu principelui Gor-„ciacoff, junimea romana din Budapest'a ve róga se „binevoiti a impartasi Mariei Sale espressiunea „devotamentului ei. Traiéaca vitézulu capu alu vi-„tezei armate romane! Iosifu Vulcanu.“

(Crucea rosia din Romani'a) In diu'a de 23 Martiu st. v. s'au intrunitu membrii consiliului generalu alu acestei societati si au reveditu si aprobatu bilantiulu de venituri si cheltuieli, cari presinta: La venituri lei 465.213, bani 50 la cheltuieli lei 427.594, bani 37! Remasera dér' in cassa lei 39.619, bani 13.

(Noua brosiura politica.) Lui „P. Ll.“ i se telegraféza din Bucuresci, ca acolo a aparutu de curundu sub titululu „Marche progressive de la Russie sur le Danube“ (Inaintare progressiva a Russiei spre Dunare) o brosiura, a carei'a autoru se dice a fi principele Ghic'a. Ea consta afara de introducere din 8 charte, cari arata cumu dela anulu 1812 incóce au fostu apropiate sistematicu fruntariele imperatiei russesci spre gurile Dunarei. Dupa aceea discuta resultatele navigatiunei in gur'a Sulinei si relatiunile poporatiunei in Basarabi'a russésca si romanésca, cari arata, ca intre 1,076.000 locuitori ai Basarabiei russesci 800.000 sunt romani si ca in Basarabi'a romanésca traiescu 78.850 romani si 64,850 slavi.

(„Resbelulu orientalu illustratu.“) Sub acestu titulu va esi in curundu de sub tipariu in editiunea lui Paul Cieslar in Gratz unu opu scrisu de professorii Dr. A. P. Alessi si Massimu Popu. Acestu opu va aparé in vreo 10 brosiure in formatu de octavu majoru de cate 3 cóle séu 48 pagine. „Oper'a intréga va tractá, — dupa cumu ne spune invitarea de prenumeratiune — despre tóte luptele romaniloru,

russiloru, serbiloru si ale muntenegriniloru avute cu turcii in a. 1876—78 despre luptele diplomatice, apoi despre luptele popóreloru din Bulgari'a, Bosni'a si Herzegovin'a. La tóte aceste va premerge o schitia istorica si o scurta descriere etnografica si geografica si va fi insoçita de notitie biografice. — In descrierea evenimenteloru se va luá deosebita considerare la tienut'a si actiunea Romaniei si la gloriele reportate de brav'a si victoriós'a s'a armata. C'unu cuventu tóte silintiele voru fi concentrate pentru a pune in manile publicului o carte nu numai de distractiune literaria, dér' instructiva si folositória, care va decorá bibliotec'a fiacarui romanu.“ Fiacare brosiura va contiené mai multe illustratiuni perfectu efectuite parte in colori, parte in litografia. Costulu unei brosiure e numai 40 cr. (1 leu). Tóte 10 brosiuri costa numai 4 fl. séu 10 franci. Abonentii, cari voru tramite pretiulu operei intregi, voru primi cu brosiur'a ultima unu tablou mare „Ocuparea Plevnei“ gratis. La 10 esemplaria abonate se da unulu gratis, ér' celu ce va aduná 200 abonenti, va mai primi gratis pe lenga aceea unu tablou giganticu in oleiu, care va representá „Asaltulu romaniloru asupra redutei Griviti'a“. Pretiulu acestui tablou grandiosu e de 500 franci. Opulu e dedicatu armatei romane si braviloru sei conducatori. — Dorimu, cá frumós'a intreprindere a dloru Alessi si Popu se fia catu mai multu spriginita din partea publicului nostru.

(Spesele resbelului russo-turcescu.) Dela 12 Aprile 1877 diu'a daclararei resbelului, — scrie „Gaz. bursei de Petersburg“ — pana la 4 Martiu 1878, diu'a ratificatiunei tractatului de pace, au trecutu 10 luni si 22 dile séu 322 dile. Dér' inca cu 5 luni inainte de aceea era o mare parte a armatei nóstre (russe) mobilisata. Aceste 16 luni ne-au costatu jertfe materiale enorme. In Nov. 1876 s'au contractatu trei imprumuturi interne de 350 milióne ruble si unulu esternu de $93^3/_4$ milióne ruble in metalu séu 125 milióne in Harthia. Afara de aceea s'au mai cheltuitu vreo 285 milióne ce s'au fostu economisitu din budgetele aniloru trecuti. In totalu s'au spesatu pentru resbelu 800 milióne. Déca vomu socoti pentru transportarea trupeloru in patria 50 milióne, atunci intrég'a suma a cheltuieliloru nóstre de resbelu se redica la 850 milióne ruble (socotindu rubl'a a 4 franci, peste trei miliarde franci.) Amortisatiunea si dobandile dela sum'a acést'a facu 45 milióne pe anu. Deórece dupa budgetulu dela 1877 spesele pentru datoriele de statu au fostu de $108^1/_4$ milióne ruble, resulta, ca resbelulu a maritu datori'a de statu inca pe jumetate, de cumu erá.“

(Fortiele militare ale Marei-Britanie) sunt compuse din trei corpuri principale si anume din: Armat'a din Europ'a. Armat'a din Indi'a si Flot'a de resbelu. Armat'a anglesa din Europ'a consta din: armat'a permanenta cu reservele ei si din trupele auxiliarie. Trupele auxiliarie inse nu potu fi, dupa lege, intrebuintiate in afara de hotarele Angliei, de aceea, pentru casulu de resbelu, nu le putemu socoti. Armat'a permanenta are: 77 batalióne (63.637 ómeni), 22 regimente de cavaleria, 15 baterii calareti, 42 baterii de campu, 3 Troops si 29 companie de ingineri si 23 companie de trenu. Sum'a totala a efectivului de pace e dér' de 92.100 ómeni si 14.380 cai. Ear' reserv'a posede: 5800 ómeni reservisti de clas'a 1, adeca ostasi, cari neindeplinindu servitiulu militariu activu de 12 ani stau la dispositiunea ministrului de resbelu, carele are dreptulu a-i chiamá se si complectezé anii de servitiu; apoi 25.000 reservisti de militia, adeca militiani, care la angagearea loru au declaratu, ca in casu de resbelu voescu se tréca in armat'a activa. Reserv'a numera asiadér' 30.800 ómeni, cari afara de 13 batalióne si 10 companii de ingineri destinate pentru garnisónele cetatiloru sunt impartiti in opt corpuri de armata. Maioritatea reservistiloru e formata de infanteristi. II. Armat'a anglesa din Indi'a se compune din: 1. Trupe anglese tramsie din Angli'a in Indi'a, formandu unu efectivu de 45.000 infanteristi, 4500 calareti, 12.000 artileristi si 400 ostasi ingineri in totulu déra 62.800 ómeni cu 342 tunuri de campu. 2. Armat'a indigena indiana, avendu 105.300 infanteristi, 21.000 calareti. 1200 artileristi, 3000 sapeuri, in totulu 130.500 ómeni numai cu 32 tunuri de campu. 3. Politi'a militaira 42000 ómeni inarmati cu pusci, impraściati prin intregulu teritoriu alu Indiiloru, dér' neformandu unu corpu tacticu. 4 Trupele princiloru suverani indigeni 241.063 infanteristi, 64.182 calareti, 9390 artileristi cu 5250 tunuri. III. Flot'a cuirasata. Acést'a posede 16 corabi de baterii cu 285 tunuri, 12 corabi casemate cu 164 tunuri, 8 turnuri cuirasate si plutitóre, cu 30 tunuri uriasie, alte 7 turnuri plutittóre cu 27 tunuri, 4 corvete cuirasate cu 33 tunuri, 2 cuirasate, cu cornu, avendu 7 tunuri si 3 canoniere cuirasate cu 4 tunuri. Tóta flot'a cuirasata déra numera 50 corabie cu 540 tunuri mai alesu de positiuni. IV. Flot'a de lemnu are 12 corabi cu sfredelu, cu 737 tunuri, 11 legate cu sfredelu cu 291 tunuri, 40 corvete cu sfredelu, cu 530 tunuri, 32 Stoops cu sfredele, cu 167 tunuri, 12 corabi pentru transporturi de trupe cu 30 tunuri, 4 corabi de provisii cu 6 tunuri, 6 avisuri cu 27 tunuri, 5 iachturi cu 5 tunuri, 4 corabi de primiri cu 12 tunuri, 40 canoniere cu sfredelu cl. I cu 153 tunuri 64 de cl. II cu 132 tunuri, 3 fregate cu róte, 8 corvete cu róte, vapore cu róte, 32 vapóre p. porturi si 168 corabii cu panze si Hulks de tóte marimele si felurile. Intrég'a flota de lemnu numera déra 453 corabii cu 2200 tunuri. Intrég'a flota de resbelu a Angliei are dér' 503 corabii cu 2740 tunuri. Tóta Angli'a díspune de 10.476 tunuri.

(Unu processu interesantu.) In unu orasielu micu din Franti'a se intempla urmatórele: Unu tieranu targuesce de la unu altulu o vaca. Dupa invoial'a terminata se asieza ambii pe o pétra de fantana. Cumperatorulu tiindu cu o mana vac'a, numera cu cealalta plat'a pe pétr'a fantanei, insirandu dinaintea vendietorului mai antai o suta franci in argintu si adaugandu apoi si unu biletu de banca de un'a suta franci, — ca-ci pretiulu tocmitu era de 200 fr. Dupa numerarea baniloru, vendietorulu facù o intrebare óre-care cumperatoriului, in acelu timpu inse, se apropia vac'a de pétr'a fantanei, apuca biletulu de banca cu o graba atatu de mare, incatu era cu neputintia cá ambii tiarani sa-i scóta bancnot'a. Pana un'a alt'a, vac'a inghitise acea hartia de un'a suta franci. Vedendu acést'a, vendietorulu reclama si'au vac'a inapoi s'éu inca un'a suta fr., cumperatorulu se impotriveste si nu vrea se dé nici vac'a ce o tinea de o funie, dar' nici se indeplinésca inca odata sum'a tocmita. De aici se luara tieranii la sfada apoi la bataie. La urm'a urmeloru se dusera la judele de pace, cá se se hotarasca, care din amendoi se remana pagubasiu. Lasamu pe cetitorii nostri se judece, cu cine era dreptatea. „Curier.“

(Recrutarea in Romani'a.) Ministrulu de resbelu romanu a depusu in Camera unu proiectu de lege pentru recrutare. Din clas'a anului 1878 se va chiamá dupa scestu proiectu sum'a de 18.000 tineri, din cari 6000 in armat'a permanenta, 2200 la calarasi si 9800 la dorobanti.

(Prisonierii turci) internati in Romani'a voru fi transportati dilele aceste in Turci'a. Sunt patru dile, de candu au sositu in Bucuresci comisarii imperatesci otomani, insarcinati cu primirea prisonieriloru turci: Suleiman-pasi'a si capitanii Azarian-effendi si Hasan-effendi.

Sciri ultime.

Fusiunea partiteloru opositiunale maghiare inca nu s'a indeplinitu, dér' se promite pentru dilele cele mai de aprópe. „Pesti Napló“ a si publicatu proiectulu de programu, care nu slabesce nimicu din córd'a maghiarisarii. Vomu mai reveai la acestu programu alu viitoriloru guvernatori ai Ungariei!

Dlu Ion Bratianu s'a reintorsu dela Berlinu prin Vien'a in patria. Densulu a conferitu de repetite ori cu d. de Bismarck si cu principele de coróna germanu. Se astépta, cá imperatulu Wilhelm se intervina in persóna la Tiarulu in cestiunea Basarabiei.

Situatiunea pastréza unu caracteru neschimbatu. Ministrii anglesi au vorbitu in tonu resboinicu. Parlamentulu Italiei s'a dechiaratu contra tractatului dela San-Stefano.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Februariu 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu A. Horsia dela romanii din comun'a Sighisiór'a si 18 comune din giuru.

Diamandi I. Manole.

(Urmare.)

Nicolau Hedrea 20 cr., An'a Diacu 20 cr., Ioanu Rucareanu 20 cr., Lazaru Zablau 30 cr., Ioanu Ferezanu 10 cr. si $1^1/_2$ metru panza, Ioanu Saiesianu 28 cr. si $1^1/_2$ metru panza, Nicolau Saiesianu 20 cr. si $1^1/_2$ metru panza, Ioanu Tomuletiu 20 cr. si 1 metru panza, Nicolau Cerile 10 cr. si 1 camasia, Eli'a Saiesianu 10 cr., Stefanu Hofneru 20 cr. si $1^1/_2$ metru panza, Nicolau Cionta 14 cr., Patrichie Pipeanu 20 cr., Ioanu Lupu 50 cr. si 1 camasia, Sineft'a Munteanu 15 cr., vedv. Ioan'a Filipu 1 lepedeu, Ioanu Sîrbu 10 cr., vedv. Sineft'a Sîrbu 10 cr., Nicolau Suciu 30 cr., Zachari'a Siolomonu 10 cr. si 2 metri panza, Ioanu Urdea 20 cr., Georgiu Par'a 20 cr. si 1 m. panza, Veron'a Boianu 20 cr., Mari'a Boianu 20 cr., Eli'a Chelemenu 1 metru panza, Ioanu Suciu 20 cr., Stefanu Ioanu Ferezanu 20 cr. si 1 camesia, Ioanu Coroianu 20 cr., Petru Sonea Moldovanu 20 cr., 1 camasia si 1 ismana, Todoru Bucuru Lazaru 20 cr., Lazaru Pupeza 10 cr., Stefanu Rucareanu 20 cr. si 1 camasia, Zachari'a Filipu sen. 20 cr., Zachari'a Filipu jun. 10 cr., Stefanu Rucareanu 20 cr., Ioanu Ciovica 1 camasia, Vasilie Comaniciu sen. 20 cr., Pavelu Sioneriu 10 cr., Ioanu Sioneriu 20 cr., Nicolau Puscasiu 20 cr., Nicolau Margineanu 1 fl., Dumitru Moldovanu 20 cr., Ioanu Rucareanu 20 cr., vedv. Savin'a Rohanu 20 cr., Georgiu Giangalau 10 cr. si 1 camasia, Dumitru Diacu 30 cr., Stefanu Suciu 20 cr., vedv. Mari'a Pavelu Manta 20 cr., Ioanu Hofneru 20 cr., Ioanu Suciu 20 cr. si 1 camasia, Mari'a Margineanu 20 cr, vedv. Ioan'a Margineanu 1 metru panza, Eli'a Boianu 20 cr., Zachari'a Medrea 20 cr., Gligoru Lupu 20 cr., Ioanu Saiesianu 10 cr., Nicolau Ferezanu 20 cr., Gligoru Suciu 10 cr., Stefanu Iosifu Boianu 1 fl., Nicolau Tomuletiu 20 cr., Flórea Suciu 2 metri panza, Zachari'a Ferezanu jun. 20 cr., Nicolau Pasc. Moldovanu 20 cr. si 78 centimetri panza, Ioanu Tornea 0·78 metri panza, Ioanu Moldovanu 20 cr., vedv. Marinc'a Irimie 10 cr. si 1 metru panza, N. Pupeza 10 cr., Georgiu Filipu 20 cr., Zachari'a Leicu 10 cr., Gligoru Andreiu 10 cr., Nicolau Bunea 10 cr. si 1 metru panza. Sum'a totala in bani 27 fl. 72 cr. v. a, 22 camasi, 4 ismene, 4 lepedee, 29 metri 90 centimetri panza si 1 carpa.

Colectanta Ioan'a V. Moldovanu, preotésa.

(Va urmá.)

Fagarasiu, 29 Ianuariu 1878.

List'a despre ofertele pentru soldatii raniti romani adunate din comun'a Voivodenii mici prin colectantele Moise Stele:

Sineft'a Aldesiu 1 cotu panza, Mari'a I. Aldesiu 1 camasia, Mari'a Ch. Rambetia 2 coti p., Mari'a I. Rambetia 2 c. p., Elen'a I. Stelea 1 camasia, Anast'a Ad. Stelea 1 cam., An'a D. Nanesiu 2 coti p., Elen'a Popu Stelea 2 c. p., An'a S. Stelea 1 cam., Saft'a G. Stelea 1 c. p., Rafir'a G. Mogosiu 1 c p., Saft'a I. Cabusu 2 c. p., Mari'a M. Aldesiu $1^1/_2$ c, p., Mari'a N. Stelea 2 c. p., Mari'a T. Precupu $1^1/_2$ c. p., Rafir'a C. Stelea 1 c. p., Mari'a M. Barsanu 1 camasia, Elen'a G. Talaba 1 c. p., Mari'a D. Barsanu 1 c. p., Mari'a I. Cabusu 2 c. p., Mari'a I. Rambetia $1^1/_2$ c. p., Veron'a I Stelea 1 c. p., Mari'a B. Mauceriu $1^1/_2$ c. p., Mari'a Ramla 1 c. p., Mari'a M. Cabuzu 1 c. p., Zinc'a G. Raula 1 c. p., Mari'a I. Telaba 1 cam., Strejea I. Nitiu 4 c. p. si 1 cam., Iustin'a I. Stelea 1 cam., Rafir'a M. Savu 2 c. p., Bucur'a Muntean 2 c. p., An'a M. Aldea 2 c. p., Mari'a D. Todoru 1 c. p., Mari'a M. Bica c. p., Catalin'a M. Bica, 1 cam., An'a G. Bica Popu 2 c. p., Sar'a G. Bica 2 cam., Saft'a S. Bica 2 cam., Vuti'a L. Mari'a 2 cam., Fic'a Ioanu 2 cam., Mariuti'a N. Bica Popu 1 cam., Maric'a 1 cam., Preotésa 1 stergariu, Siafran'a Ciungara 1 cam., Fic'a N. Cabuzu $1^1/_2$ cam., Rafir'a Gl. Bica 2 cam., Viron'a Al. Bica $1^1/_2$ cam., Mart'a I. Gavrila (Va urmá.)

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 12 Apriliu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	61.45	Oblig. rurali ungare .	76.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	65.35	„ „ Banat-Timis.	77.25
Losurile din 1860 .	111 —	„ „ transilvane .	—.—
Actiunile bancei nation.	796.—	„ „ croato-slav.	78.—
„ instit. de creditu	213.	Argintulu in marfuri .	106.30
Londr'a, 3 luni .	121.75	Galbini imperatesci .	5.74
		Napoleond'ori . . .	9.75
		Marci 100 imp. germ. .	60.—

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Göt si fiiu Henricu.